

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Loudou ve věci

žalobce: **V. P.**
trvale bytem H., P.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2019, č.j. MPSV-2019/10945-911

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou došlou soudu dne 21. 3. 2019 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2019, č.j. MPSV-2019/10945-911 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen jako „**správní orgán I. stupně**“) ze dne 10. 10. 2018, č.j. 31936/2018/AAF (dále též jako „**prvostupňové rozhodnutí**“), kterým bylo rozhodnuto o nepřiznání dávky pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení za měsíc červenec 2018.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítl, že z napadeného ani z provostupňového rozhodnutí není zřejmé, jaká skutečnost měla být místním šetřením ověřena, a není tak zřejmé, že byl takový zásah do domovní svobody žalobce nutný a proč tuto skutečnost nebylo lze zjistit dosud předloženými důkazy, popř. proč jsou o takových důkazech pochybnosti.
3. Dále poukázal na rozhodnutí Ústavního soudu Pl. ÚS 2/2017 pro zdůraznění, jaká míra ochrany náleží nedotknutelnosti obydlí.
4. Dále žalobce poukázal na závěry učiněné na str. 5 napadeného rozhodnutí, podle kterých nelze přihlídnout k podání žalobce učiněnému v jiném řízení, neboť se jedná o přepjatý formalismus s tím, že své stanovisko sdělil též pracovním provádějícím místní šetření.
5. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalované vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl, že sociální šetření je prováděno za účelem zjištění a ověření majetkových a sociálních poměrů žadatele o dávku, informací o osobách, které s ním sdílejí společnou domácnost, tedy zda se žadatel skutečně nachází v podmínkách, které odůvodňují přiznání dávek pomoci v hmotné nouzi. Pokud žadatel takové ověření majetkové a sociální situace neumožní, což je jeho právem, musí počítat s negativním důsledkem v podobě nepřiznání dávek v souladu s § 63 zákona o pomoci v hmotné nouzi. V případě žalobce bylo postupováno v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi, právo na nedotknutelnost obydlí žalobce nebylo narušeno.

IV. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
8. Žalobce dne 12. 8. 2018 podal žádost o doplatek na bydlení za měsíc červenec téhož roku. V žádosti uvedl místo skutečného pobytu na adrese N., P., a současně v části F žádosti uvedl, že žádá, aby mu byla dávka zaslána poštovním poukazem na adresu trvalého bydliště H., P. Správní orgán přípisem ze dne 7. 9. 2018 vyzval žalobce, aby v termínu od 26. 9. do 3. 10. 2018 v časovém horizontu od 8.00 do 17.00 hodin umožnil provedení šetření v místě. Žalobce byl zároveň informován o skutečnosti, že pokud neumožní provedení šetření za účelem ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši, bude po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta. Žalobce výzvu převzal dne 24. 9. 2018. Dne 2. 10. 2018 byl správním orgánem učiněn

v penzionu Ch., N., P., pokus o provedení šetření. Žalobce byl přítomen, sociální šetření provést neumožnil a odvolával se na své vyjádření ze srpna 2018 (jedná se o ve spise založené vyjádření ze dne 27. 8. 2018, doplněno městským soudem).

9. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně rozhodl o nepřiznání doplatku na bydlení z důvodu, že žalobce neumožnil provedení sociálního šetření, a tím znemožnil ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši.
10. Napadeným rozhodnutím žalovaný podané odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

11. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobce i žalovaný k výzvě soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci.
12. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
14. Podle § 63 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále též jako „**zákon o pomoci v hmotné nouzi**“), stanoví, že *„zaměstnanci orgánu pomoci v hmotné nouzi jsou na základě souhlasu žadatele o dávku příjemce dávky a osob společně posuzovaných oprávněni v souvislosti s plněním úkonů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, a to s cílem provádět sociální šetření, popřípadě šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušným orgánem pomoci v hmotné nouzi jako doložkou služebního průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávajícího orgánu pomoci v hmotné nouzi. O sociálním šetření popřípadě o šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky podle věty první, se vždy učiní záznam ve spise“*
15. Podle odst. 2 citovaného ustanovení *„pokud žadatel o dávku, příjemce dávky nebo osoba společně posuzovaná tím, že nedají souhlas se vstupem do obydlí, znemožní provedení sociálního šetření, popřípadě šetření v místě, k ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši, může jim být žádost o dávku zamítnuta nebo dávka odejmuta, popřípadě snížena její výše“*.

16. Žalobce namítal, že správní orgány obou stupňů nevyložily, proč by mělo k prověřování skutečnosti vůbec dojít, když neuvedly žádné konkrétní pochybnosti o správnosti a proč takovou skutečnost nebylo lze zjistit jinak.
17. Žalovaný v odůvodnění napadené rozhodnutí uvedl, že provedení sociálního šetření nebo šetření na místě, není nezbytnou podmínkou pro vyhodnocení nároku na dávku, avšak sociální ani místní šetření nebylo u žalobce ještě uskutečněno, a proto bylo zcela důvodné provést šetření v místě s cílem ověření podmínek pro nárok na dávky.
18. Doplatek na bydlení je dávkou pomoci v hmotné nouzi, která řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby či rodiny, včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory. Dávka je poskytována vlastníku užívajícímu byt nebo jiné osobě, která užívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2007, č.j. 3 Ads 83/2007-98 *„každá žádost o dávku zahajuje vlastní správní řízení, ve kterém musí žadatel o dávku dokládat svou sociální potřebnost. Zároveň musí v každém řízení prokázat, že nemá žádný majetek, který by mu umožňoval dostatečné zajištění. Tomuto účelu slouží sociální šetření v bytě žadatele, které je plně v pravomoci správního orgánu dle § 32 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení ve spojení s § 7 odst. 1 zákona o sociální potřebnosti“*.
19. Při podání žádosti o doplatek na bydlení je třeba prokázat finanční a majetkovou situaci žadatele. Správní orgán má přitom povinnost doložené skutečnosti prověřit, aby nedocházelo ke zneužívání systému dávek pomoci v hmotné nouzi. Podle § 63 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi má správní orgán možnost ověřit tyto skutečnosti prostřednictvím sociálního šetření v obydlí žadatele o dávku, pokud s tím tento žadatel souhlasí. V případě, že žadatel ke vstupu do obydlí souhlas nedá, aplikuje se § 63 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, podle kterého může být v takovém případě žádost o dávku zamítnuta nebo dávka odejmuta, popřípadě snížena její výše.
20. Žalovaný měl tedy oprávnění sociální šetření v obydlí žalobce provést, aby ověřil skutečnosti, které žalobce doložil listinnými důkazními prostředky. Jak bylo uvedeno výše, správní orgán má takové oprávnění za účelem ověření skutečností rozhodných pro nárok, např. že žalobce v bytě skutečně žije a že s ním bydlí společně posuzovaná osoba, zejména za situace, když má žalobce trvalé bydliště na jiné adrese. Žalovaný uvedl, že v případě žalobce nebylo dosud sociální šetření provedeno, je proto pochopitelné, že chtěl jeho prostřednictvím skutečnosti tvrzené žalobcem ověřit.
21. Rozhodnutí Ústavního soudu Pl. ÚS 2/2017 týkající se zákona o ochraně ovzduší a vstupu do obydlí za účelem kontroly spalovacího stacionárního zdroje, na projednávaný případ nedopadá. Vstup do obydlí dle zákona o pomoci v hmotné nouzi je podmíněn souhlasem žadatele o dávku. Tento předpis je přitom v souladu s Listinou základních práv a svobod vystaven na tom, že sociální šetření lze v obydlí žadatele provádět pouze s předchozím souhlasem žadatele o dávku. Pokud ten s tímto nesouhlasí, nelze sociální šetření v jeho obydlí provést. Správní orgán tedy nemá pravomoc „nařídít domovní prohlídku či provést sociální šetření v bytě žadatele“ bez jeho předchozího souhlasu (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017 č.j. 6 Ads 220/2016 – 32). Takovou možnost měl i žalobce, který ji využil. K

zásahu do práva na nedotknutelnost obydlí žalobce tedy vůbec nedošlo, a argumentace čl. 12 odst. 1, 3 Listiny tak je nepřipadná. Současně nelze považovat za protiústavní, že zákon s nesouhlasem žadatele spojuje nepříznivé důsledky spočívající v nepřiznání dávky. V případě, že se žadatel domáhá dávky pomoci v hmotné nouze, je zcela v souladu s ústavním pořádkem, že v takovém případě musí správnímu orgánu umožnit plné přezkoumání podmínek pro její přiznání. V případě, že se takovém přezkumu z jakýchkoli důvodů podrobit nechce, což je naprosto legitimní požadavek, vystavuje se nebezpečí, že mu požadovaná dávka přiznána nebude.

22. Dále žalobce namítl, že je přepjatým formalismem nepřihlédnout k jeho stanovisku k provedení šetření, které sdělil v jiném řízení. Městský soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že správní orgán přihlíží pouze k těm námitkám, které účastník vyjevil v daném řízení. Účastník řízení může v různých řízeních namítat odlišnou argumentaci, a bylo by v rozporu s ekonomikou řízení, aby se musel správní orgán vypořádat se všemi námitkami, které účastník řízení vyjevil v různých řízeních. S ohledem na výše uvedené, je zcela bezpředmětné, z jakých důvodů žalobce s provedením šetření nesouhlasil. Na takový postup, měl zcela jistě právo, nicméně takovým postupem se vystavil nebezpečí nepřiznání požadované dávky pomoci v hmotné nouzi.
23. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 20. října 2020

JUDr. Tomáš Louda v. r.
samosoudce